

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 10. februar 2022

Sak

2022/1686 Malmheim bedehus – org. nr. 894832762 – Klage på vedtak om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret

Til stede: Leder Martin Hennig, Elisabet Ekberg, Shabneet K. Bains, Bernard Enjolras og Stian Slotterøy Johnsen

Sakens bakgrunn

Malmheim Bedehus meldte 18. oktober 2022 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltagelse i Grasrotandelen.

Frivillighetsregisteret fattet 24. oktober 2022 vedtak om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret, med den begrunnelse at organisasjonen ikke er en selveiende forening.

Frivillighetsregisterets vedtak ble påklaget 2. november 2022. Klager viser til at driften i organisasjonen er 100 prosent frivillig og det frivillige arbeidet som drives er åpent tilgjengelig for hele befolkningen. Det er grupper for barn fra fire år, for tenåringer og for voksne i alle aldre. Klager ber om at det gjøres unntak fra formalitetene da resultatet virker klart urimelig. Klager ønsker registrering for å kunne få strømstøtte. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 30. november 2022 til Frivillighetsregisternemnda.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er lov 29. juni 2007 nr. 88 om register for frivillig virksomhet (frivillighetsregisterloven).

Det følger av frivillighetsregisterloven § 3 første ledd at registrering i Frivillighetsregisteret er en rett som tilordnes registreringsenheter som driver frivillig virksomhet. Frivillig virksomhet er aktiviteter som ikke er fortjenestebasert.

Som registreringsenhet regnes blant annet «ikke-økonomisk (ideell) forening», jf. frivillighetsregisterloven § 4 første ledd bokstav a.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

Malmheim bedehus sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 24. oktober 2022 om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret.

Ikke-økonomiske foreninger kan registreres etter frivillighetsregisterloven § 4 første ledd bokstav a. jf. § 3 første ledd.

I forarbeidene til frivillighetsregisterloven, NOU 2006: 15 s. 32, står det blant annet om foreninger:

«Det er endelig et karaktertrekk ved foreninger at de ikke har eiere – foreningen er selveiende. Dette har foreningene til felles med stiftelsene, jf. pkt. 3.6.4.3. Dette innebærer at det i foreninger ikke er adgang til å tilbakeføre overskudd eller kapitalandel til noen – verken medlemmene eller andre. Dette gjelder både under den løpende drift (forbud mot utdeling av avkastning), ved utmelding og oppløsning. Dette er det sentrale kriterium for å skille mellom foreninger og selskaper. I selskaper, som har eiere, er det typisk en adgang til å tilbakeføre avkastning og overskudd til disse.»

De ytre rammene for organisasjonsformen forening er knyttet til hvem som har eierbeføyelser over organisasjonens netto formue, se også Woxholt, Foreningsrett – med samvirkeloven, 3. utg. 2008, s. 55-56, hvor han skriver:

«Imidlertid må det stilles ett negativt krav som vil være avgjørende for sontringen mellom foreninger og selskaper. I norsk rett kan denne grensen trekkes med utgangspunkt i en vurdering av om deltagerne kan disponere over sammenslutningens formue eller ikke. Det negative krav består da i at medlemmer av en forening, i motsetning til selskapsdeltagere, ikke kan beslutte å likvidere sammenslutningen og dele dens nettoformue.»

I klagers statutter § 1 fremgår det:

«Bedehuset «Betania» står på selveid grunn. Det skal eies og styres av de lokale foreninger av Ryfylket og Jæren Indremisjon, Rogaland Indremisjon og Norsk Luthersk Misjonssamband med en tredel på hver. Huset skal ha et styre på 6 medlemmer, hvorav 2 velges av hver forening.»

Slik nemnda forstår det eies dermed Malmheim bedehus av tre foreninger, noe som tilsier at Malmheim bedehus ikke er selveiende.

Videre fremgår det av statuttene § 7 at en forening kan trekke seg ut av fellesskapet mot å få tilbakebetalt en tredjedel av husets opprinnelige kostpris fra byggeåret 1918, fra de gjenværende foreningene. Det er ikke andre bestemmelser i statuttene om disponering av klagers formue. Dersom klager hadde vært en

forening, ville det ha vært naturlig å utelukke foreningenes mulighet til å disponere over formuen i statuttene.

Slik statuttene er utformet, kan ikke nemnda se at klager oppfyller frivillighetsregisterlovens krav til registrering, ettersom klager ikke kan anses som en forening. Nemnda bemerker at det vil være mulig å gjøre endringer i statuttene, slik at klager blir en forening og kan søke om registrering på nytt.

Konklusjon

Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk